

รายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ ช่วยเพิ่มความโปร่งใสในการตรวจสอบงบการเงิน

ทำไมจึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงรายงานของผู้สอบบัญชี?

รายงานของผู้สอบบัญชีเป็นสิ่งที่ได้จากกระบวนการสอบบัญชี ผู้ลงทุนและผู้ใช้งบการเงินมีความต้องการให้รายงานของผู้สอบบัญชีมีการให้ข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องมากขึ้นจากการปฏิบัติงานตรวจสอบของผู้สอบบัญชี

คณะกรรมการมาตรฐานการสอบบัญชีระหว่างประเทศ (IAASB) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants) เห็นว่า การพัฒนารายงานของผู้สอบบัญชีเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้วิชาชีพการสอบบัญชีมีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ ดังนั้นโครงการการปรับปรุงรายงานของผู้สอบบัญชีจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มการสื่อสารข้อมูลในรายงานของผู้สอบบัญชีให้ตรงกับความต้องการและเพื่อประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่จะได้รับคืออะไร?

รายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่ส่งผลในการเพิ่มความเชื่อมั่นต่องานการตรวจสอบและงบการเงิน และเชื่อว่านอกจากจะเพิ่มความโปร่งใสและการให้ข้อมูลที่มีคุณค่ามากขึ้นแล้ว การเปลี่ยนแปลงรายงานของผู้สอบบัญชีจะมีประโยชน์ดังต่อไปนี้

- ทำให้มีการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นระหว่างผู้สอบบัญชีกับผู้ลงทุน และผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล
- ผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลให้ความสนใจต่อการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินในเรื่องที่ผู้สอบบัญชีเขียนระบุไว้ในรายงานการสอบบัญชี
- ผู้สอบบัญชีต้องใส่ใจในเรื่องที่ต้องสื่อสารในรายงานของผู้สอบบัญชี ส่งผลทางตรงทำให้ผู้สอบบัญชีมีความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพเพิ่มขึ้น

ผลการศึกษาทางวิชาการและการรับฟังข้อคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้การสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในรายงานการสอบบัญชี

เรื่องใหม่ในรายงานของผู้สอบบัญชีคืออะไร?

เรื่องที่บังคับใช้สำหรับการตรวจสอบงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทอื่นที่จะนำไปปฏิบัติด้วยความสมัครใจ

- มีการเพิ่มวรรคใหม่เพื่อสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters - KAM) ซึ่งในดุลยพินิจของผู้สอบบัญชีเห็นว่ามีความสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงินปีปัจจุบัน
- มีการเปิดเผยชื่อของผู้สอบบัญชีที่รับผิดชอบงาน (สำหรับประเทศไทยไม่ได้มีผลกระทบหรือการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เนื่องจากมีการระบุชื่อผู้สอบบัญชีในหน้ารายงานอยู่แล้ว)

เรื่องที่ใช้สำหรับทุก ๆ การตรวจสอบ

- นำเสนอวรรคความเห็นเป็นวรรคแรก ต่อด้วยวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็น ยกเว้นกฎหมายหรือกฎระเบียบกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น
- เพิ่มการรายงานของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึง
  - การระบุความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง
  - เมื่อมีความไม่แน่นอนอย่างมีสาระสำคัญ ให้แยกเป็นวรรคต่างหากภายใต้หัวข้อ “ความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง” และให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ
  - ข้อกำหนดใหม่ที่ท้าทายความเพียงพอของการเปิดเผยข้อมูล เมื่อมีเหตุการณ์ หรือเงื่อนไขที่อาจทำให้เกิดข้อสงสัยอย่างมากถึงความสามารถของกิจการในการดำเนินงานต่อเนื่อง
- ข้อความที่ยืนยันถึงความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี และการได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบทางจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยถึงที่มาของข้อกำหนดจรรยาบรรณนั้น หรืออ้างอิงถึงข้อกำหนดเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
- เพิ่มคำอธิบายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีและลักษณะที่สำคัญของการตรวจสอบ คำอธิบายบางองค์ประกอบของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีอาจนำไปแสดงไว้ในภาคผนวกของรายงานของผู้สอบบัญชี หรืออ้างอิงไปที่เว็บไซต์ของหน่วยงานที่เหมาะสม ในกรณีที่มีกฎหมายหรือมาตรฐานการสอบบัญชีของประเทศอนุญาตไว้อย่างชัดเจน

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ (Key Audit Matters or KAM) คือเรื่องอะไร?

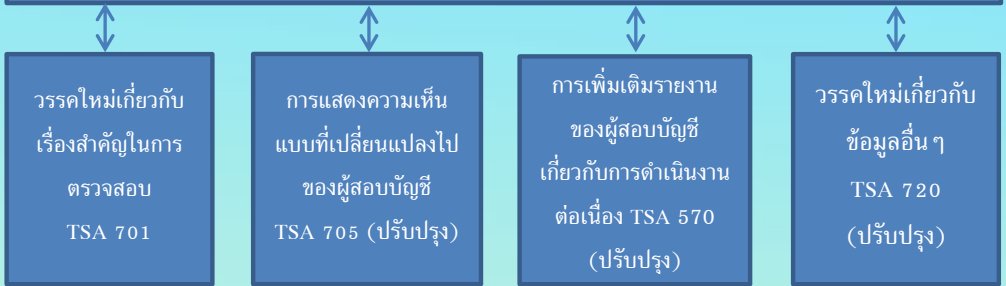
เรื่องสำคัญในการตรวจสอบโดยส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญ เรื่องที่ต้องใช้ดุลยพินิจที่สำคัญของผู้สอบบัญชีในการตรวจสอบ เช่น รายการประมาณการที่มีความไม่แน่นอนสูง หรือประเด็นปัญหาสำคัญที่ผู้สอบบัญชีพบในระหว่างการสอบบัญชี ตัวอย่าง “เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ” เช่น ปัจจัยที่กระทบกับการทดสอบการด้อยค่าของค่าความนิยม ความเหมาะสมของเทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน ความยากในการตรวจสอบการรวมธุรกิจ และความเสี่ยงจากการทุจริตอันเนื่องมาจากการรับรู้รายได้ตามสัญญา ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีต้องใช้ดุลยพินิจในการเลือกว่าเรื่องใดเป็นเรื่องสำคัญที่ควรนำเสนอในรายงานของผู้สอบบัญชี

แน่นอนที่สุดผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและผู้บริหารต้องตระหนักถึงความเกี่ยวข้องและบทบาทความรับผิดชอบในเรื่องที่ผู้สอบบัญชีรายงาน รวมทั้งความสำคัญในการสื่อสารเรื่องดังกล่าวแก่ผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับใดมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง?

- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 700 (ปรับปรุง) การแสดงความเห็นและการรายงานต่องบการเงิน
- o มาตรฐานการสอบบัญชีฉบับใหม่ รหัส 701 การสื่อสารเรื่องสำคัญในการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 705 (ปรับปรุง) การแสดงความเห็นแบบที่เปลี่ยนแปลงไปในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 706 (ปรับปรุง) วรรณคดีข้อมูลและเหตุการณ์และวรรณคดีเรื่องอื่นในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 570 (ปรับปรุง) การดำเนินงานต่อเนื่อง
- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 260 (ปรับปรุง) การสื่อสารกับผู้ที่มีหน้าที่ในการกำกับดูแล
- o มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 720 (ปรับปรุง) เรื่อง ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับข้อมูลอื่น
- o มาตรฐานการสอบบัญชีอื่นๆ ที่ต้องแก้ไขให้สอดคล้องกัน เช่น มาตรฐานการสอบบัญชี รหัส 210, 220, 230, 510, 540, 580, 600, 710, 800, 805 และ 810

TSA 700 (ปรับปรุง) – มาตรฐานหลักเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชี

นอกจากนี้มีการปรับปรุง TSA 260 และ 706 อันสืบเนื่องจาก TSA 701 และการแก้ไขมาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกัน ได้แก่ รหัส 210, 220, 230, 510, 540, 580, 600, 710, 800, 805, 810

รายงานแบบใหม่จะมีผลบังคับใช้เมื่อใด?

มาตรฐานการสอบบัญชีเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีแบบใหม่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้สำหรับการตรวจสอบงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นไป

แหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์

ท่านสามารถติดตามข่าวสารและข้อมูลได้ที่ www.fap.or.th หรือ www.iaasb.org/auditor-reporting สภาวิชาชีพบัญชีมีแผนการเผยแพร่ข่าวสารและบทความต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมการรับรู้ ความเข้าใจ และการนำมาตราฐานเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีฉบับใหม่และฉบับปรับปรุงไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิเช่น

o Auditor reporting toolkit ของ IFAC เช่น

- “Basis of Conclusion” ให้ข้อมูลที่มา บทสรุป และเหตุผลสำหรับข้อสรุปของ IAASB
- “At a Glance” สรุปใจความสำคัญของข้อกำหนดในมาตรฐานเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีฉบับใหม่และฉบับปรับปรุง

o Auditor Reporting – Key Audit Matters - เอกสารที่เน้นเกี่ยวกับลักษณะและจุดประสงค์ของ KAM รวมถึงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องใน ISA 701

o Auditor Reporting – Illustrative Key Audit Matters - ตัวอย่าง KAM

o Auditor Reporting on Going Concern - เอกสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอย่างถ่องแท้เกี่ยวกับข้อกำหนดในรายงานของผู้สอบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่อง

o ข่าวสารและบทความต่าง ๆ จากสภาวิชาชีพบัญชีผ่านทางเว็บไซต์ของสภาวิชาชีพบัญชี FAP Newsletter และข่าวตามสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ สภาวิชาชีพบัญชีมีแผนงานจัดอบรมเรื่องรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ ทั้งนี้จะมีทั้งการอบรมเสวนาสำหรับผู้สอบบัญชีและกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการและกรรมการตรวจสอบ ผู้บริหารระดับสูง ผู้ที่สนใจ รวมทั้งหน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น

เอกสารฉบับนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาพรวมเกี่ยวกับรายงานของผู้สอบบัญชีรูปแบบใหม่ โดยแปลเนื้อหาบางส่วนจาก Auditor Reporting Fact Sheet of the IAASB เรื่อง The New Auditor’s Report: Greater Transparency into the Financial Statement Audit (Enhancing Auditor Communications) ซึ่งเผยแพร่โดยสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC) เมื่อเดือนมกราคม 2558 โดยได้รับอนุญาตจาก IFAC แล้วสงวนลิขสิทธิ์